

Alsike nord – etapp 1

Gravar och odlingsrösen i Vrå

Arkeologisk förundersökning
Raä 31:1, 169:1-2, 259:1
Vrå 1:150
Knivsta
Uppland

Hans Göthberg & Robin Lucas

Alsike nord – etapp 1

Gravar och odlingsrösen i Vrå

Arkeologisk förundersökning

Raä 31:1, 169:1-2, 259:1

Vrå 1:150

Knivsta

Uppland

Hans Göthberg & Robin Lucas

Omslagsbild: Stensättning 1 inom Knivsta 259:1. Den kraftiga stenstorleken och läget vid kanten av slutningen är tydlig. I förgrunden stenpackning i nr 4. Från SO. Foto Hans Göthberg.

Upplandsmuseets rapporter 2014:24

ISSN 1654-8280

Bearbetning av planer och bilder: Hans Göthberg & Robin Lucas

Allmänt kartmaterial: © Lantmäteriet. Ärende nr MS 2006/1674

© Upplandsmuseet 2014

Upplandsmuseet, Fyrstorg 2, 753 10 Uppsala

Telefon 018-16 91 00

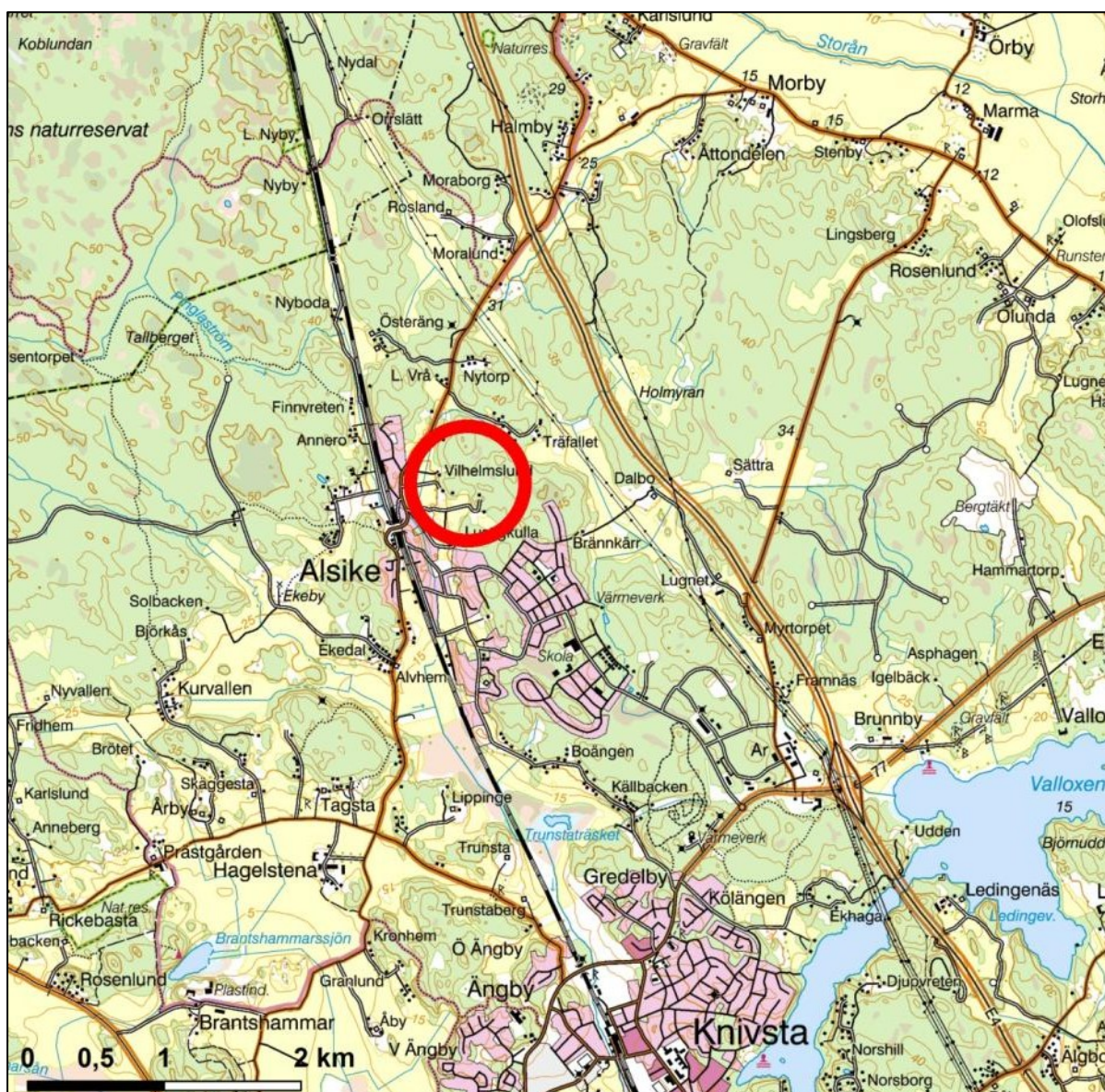
www.upplandsmuseet.se

Innehåll

Inledning	6
Topografi	7
Fornlämningsmiljö och arkeologiska undersökningar	8
Äldre lantmäterikartor	8
Målsättningar	8
Metod	9
Resultatredovisning	10
Knivsta 31 och 169	10
Knivsta 259	12
Diskussion och jämförelser	18
Dateringar – jämförelser med andra undersökta platser	18
Platsen ur lokal och regional synvinkel	19
Sammanfattning	20
Administrativa uppgifter	20
Referenser	21
Lantmäteriakter	21
Litteratur	21
Bilaga	22

Inledning

Efter beslut av Länsstyrelsen 2014-09-02 (dnr 431-6952-13) genomförde Upplandsmuseet under oktober 2014 en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Vrå 1:150 i Knivsta kommun (figur 1). Förundersökningen har genomförts i enlighet med en inför förundersökningen upprättad undersökningsplan. Uppdraget föranleddes av att Alsike Fastighets AB planerar att bygga bostäder inom området Alsike nord (etapp 1). Inom det aktuella detaljplaneområdet finns fornlämningarna Knivsta 31:1, 169:1-2 och 259:1, vilka utgörs av stensättningar och odlingsrösen.

Figur 1. Utsnitt ur terrängkartan med undersökningsplatsen markerad med röd cirkel. Skala 1:50000.

Topografi

Platsen ligger i den norra delen av en dalgång som i norr och öster avgränsas av skogsmark, vilken under historisk tid har utgjort häradsallmänning för Ärlinghundra härad. Den har därmed utgjort en gränsszon mot såväl Långhundra som Vaksala härad.

På ett mer detaljerat plan ligger området i anslutning till fd. åkermark. Det utgörs av kuperad skogsbevuxen moränmark, där berghällar går i dagen i den högre terrängen. Närmast åkermarken är sluttningen relativt svag. Längre norrut och särskilt mot nordväst höjer sig terrängen tydligt till en höjd, med såväl plataer som uppstickande bergklackar. Området ligger inom höjdintervallet 35-40 möh.

Figur 2. Översikt av de förundersökta lämningarna jämfört med andra nämnda undersökta fornlämningar vid Vrå. Skala 1:20000.

Fornlämningsmiljö och arkeologiska undersökningar

Fornlämningsmiljön i omgivningarna till Vrå kännetecknas av stensättningar, stensträngar, skålgropslokaler, boplatser, enstaka gravfält och skärvestenshögar, samt lämningar av sentida bebyggelse. I närområdet dominerar generellt fornlämningar från bronsålder och äldre järnålder. Lämningar som kan hänföras till yngre järnålder utgörs av två gravfält i anslutning till Vrå gård, omkring 700 m söderut.

Inom det aktuella området finns lämningarna Knivsta 31:1 och 169:1-2, samt 259:1. De två första hade registrerats i samband med ordinarie fornlämningsinventeringar. Den sistnämnda upptäcktes 1990 vid en arkeologisk utredning som gjordes i samband med projekteringen av den sk. Alsike stad. Den tolkades som en stensättning, medan de andra redan kända lämningarna bedömdes som stensättningar eller röjningsrösen med anslutande stenröjda ytor (Andersson m fl 1990).

Denna utredning följdes 1991 av en arkeologisk undersökning av en större yta 200-500 m söder om den nu aktuella platsen (figur 2). Där påträffades en överplöjd större boplatser, gravar, enstaka skärvestenshögar samt odlingslämningar med odlingsrösen, stensträngar och fossil åker (Knivsta 16 m fl). Lämningarna av såväl boplatser, gravar och odlingslämningar tillhörde främst bronsålder, men även äldre järnålder (Göthberg, Forenius & Karlenby 2002).

Inom Vrå, men närmare 1,2 km söderut, undersöktes år 2000 två stensättningar, Knivsta 28:1-2 (Åberg 2001).

Äldre lantmäterikartor

Det äldre lantmäterikartorna är relativt fåtaliga och utgörs av en arealavmätning från 1697. Anledningen till detta ligger troligen i att Vrå var ett säteri, varför inga skiften var aktuella. Kartan från 1697 visar att det nu aktuella området låg i dåvarande utmark och skog, men hade viss anslutning till gårdens betesmark. Därtill redovisas området på häradsekonomiska kartan från omkring år 1900. Denna visar att relativt stora delar av såväl den tidigare betesmarken som angränsande delar av utmarken utgjorde åker, dvs att en omfattande uppodling ägt rum. I stort sett hade odlingsmarken samma omfattning under 1950-talet. Sannolikt har denna uppodling ägt rum under 1800-talet.

Målsättningar

Målsättningen för förundersökningen som fastslogs av länsstyrelsen var att fastställa om lämningarna kan tolkas som odlingsrösen eller stensättningar. Därtill skulle den fastställa om det finns ytterligare stensättningar eller odlingsrösen i anslutning till de redan kända. Vad det gäller de senare skulle förekomsten av fossil åker fastslås. Därtill skulle fornlämningarna avgränsas i sin helhet.

Förundersökningen skulle också ge en datering av de aktuella lämningarna. Slutligen skulle fyndens sammansättning och bevarandegrad redovisas.

Metod

Maskingrävda söschakt grävdes genom lämningarna Knivsta 31:1, 169:1-2 med avsikten att fastställa deras karaktär som odlingsrösen, gravar eller annan kategori. Söschakt togs också upp mellan de nämnda lämningarna och väster om Knivsta 31:1 i ytor som förefaller vara stenfria för att konstatera eventuella spår av fossil åkermark.

I anslutning till Knivsta 259:1 grävdes schakt för att klarlägga om det finns fler gravar. Schakt grävdes i och intill observerade stenförekomster och invid större block. Maskingrävning kompletterades av handgrävning/avtorvning. Inom två av de påträffade lämningarna avtorvades och handrensades mindre delar för att klarlägga om stenpackningarna var enskiktade. Däremot gjordes ingen sådan avtorvning inom 259:1, eftersom detta gjordes på de nyupptäckta lämningarna.

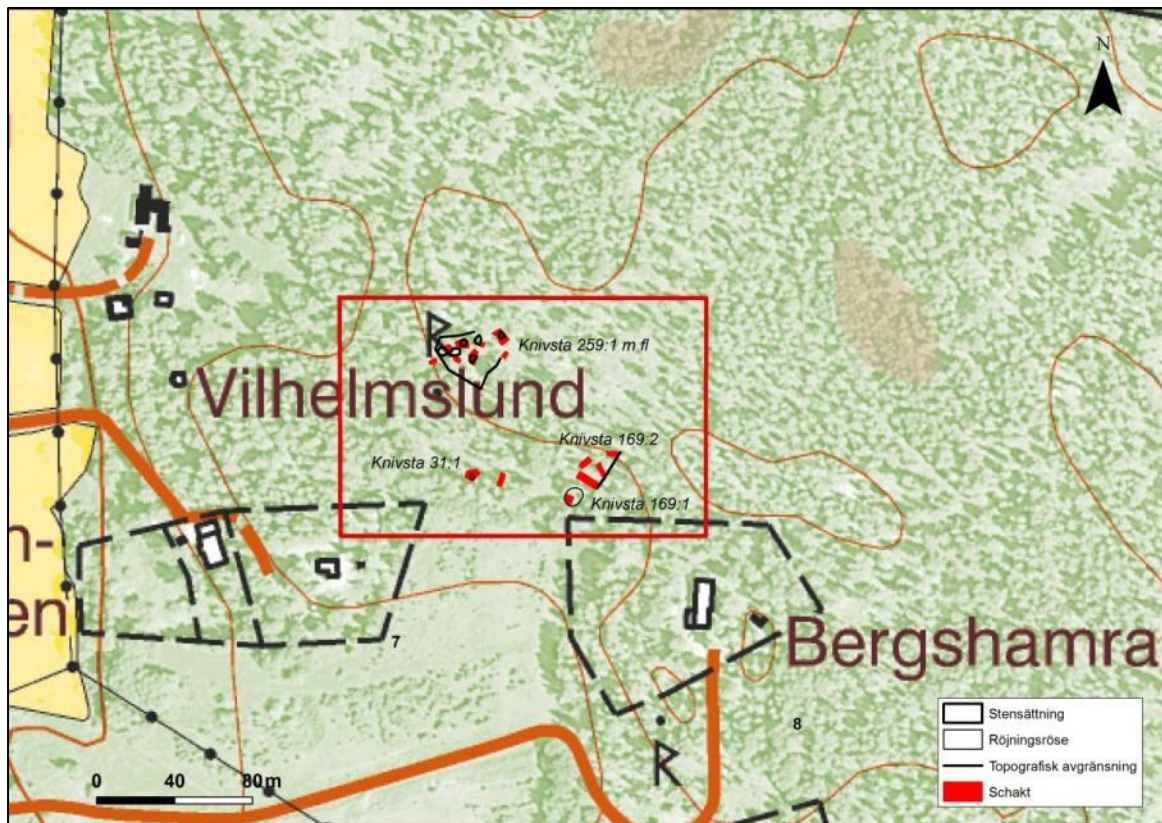
Handavtorvningen gick enbart ned till stenpackningen. Däremot gjordes ingen undersökning under densamma, eftersom en sådan bedömdes kunna försvåra tolkningen vid en eventuell slutundersökning. En konsekvens var att ingen aktiv sökning gjordes efter daterande material i form av träkol eller ben i kontexter som kunde vara relevanta för lämningen.

Generellt utfördes plandokumentation av schakt, arkeologiska och topografiska objekt med GPRS för vidare bearbetning i Intrasis. Fotografering av både översiktlig och detaljerad karaktär genomfördes löpande.

Resultatredovisning

Vid förundersökningen maskingrävdes 15 provschakt med en sammanlagd area av ca 245 m² (figur 3 och 4). Schakten fördelades rumsligt och topografiskt i två grupper. Av schakten grävdes sju om ca 130 m² i anslutning till lämningarna Knivsta 31:1 och 169:1-2, medan åtta schakt om 116 m² grävdes i anslutning till Knivsta 259:1.

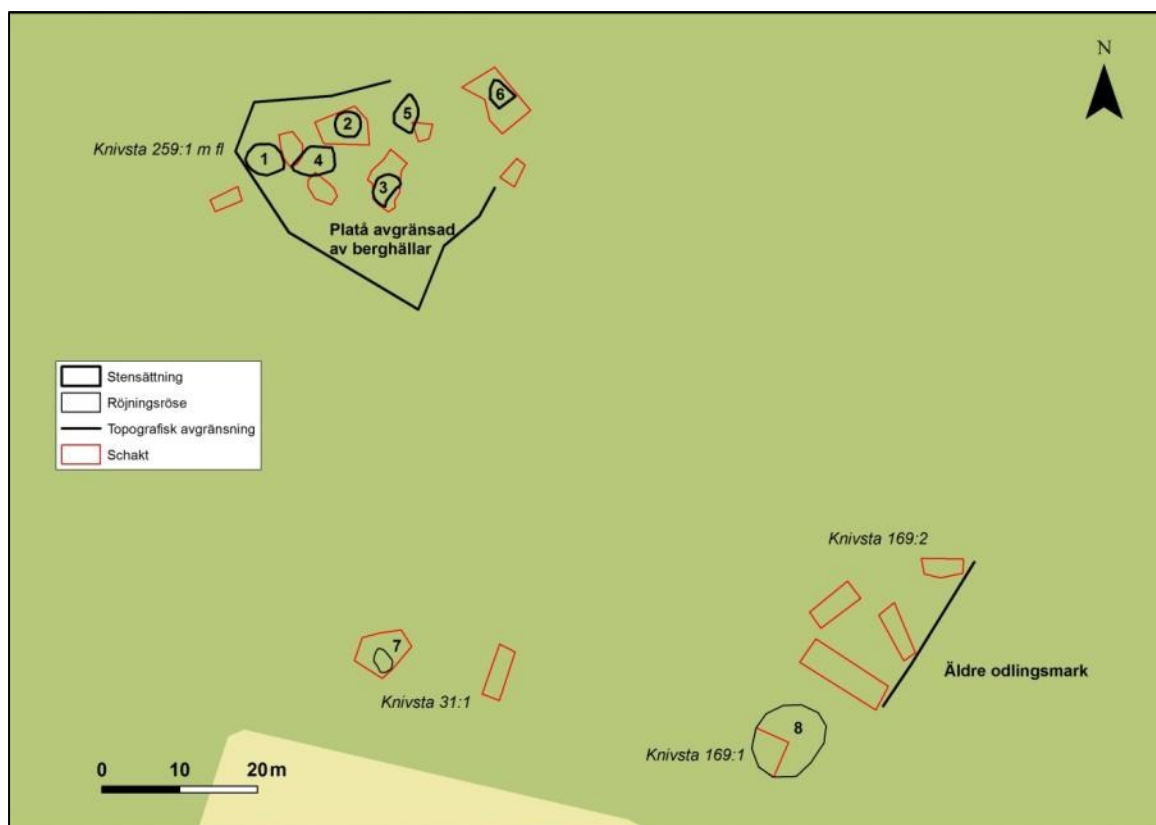

Figur 3. Förundersökningsområdet (markerat med röd rektangel) i relation med befintlig bebyggelse (jfr figur 4). Skala 1:4000.

Knivsta 31 och 169

Lämningarna Knivsta 31:1 och 169:1-2 låg på skogsbevuxen moränmark och inom 10-20 m från fd åkermark.

Av dessa är lämningen Knivsta 31:1 i FMIS beskriven som stensättningsliknande lämning, ca 5 m i diameter och 0,1 m hög. Den beskrevs som övertorvad med i ytan kännbara stenar. I mittenpartiet fanns en 1 m stor och 0,2 m djup svacka. Vid förundersökningen kunde ingen lämning identifieras. Eftersom den utpekade platsen berörs av en nyligen anlagd arbetsväg, är lämningen sannolikt förstörd. Omkring 20 m västerut påträffades en 3x2 m stor enskiktad samling av 0,3-0,5 m stora övertorvade röjningsstenar upplagda kring ett 1,0x1,5 m stort markfast block (nr 8).

Figur 4. Översikt av förundersökningsområdet med grävda schakt och lämningar (jfr figur 3). Skala 1:1000.

Underlaget bestod av sand/mo med inslag av lera och stenar. Lägesmässigt överensstämmer den med en lämning som tolkades som ett odlingsröse vid utredningen 1990 (Andersson, m fl 1990).

Lämningarna Knivsta 169:1-2 är i FMIS beskrivna som stensättningsliknande lämningar. Knivsta 169:1 beskrivs som 8-10 m stor och 0,3-0,6 m hög och övertorvad med i ytan talrikt med 0,1-1,1 m stora kantiga stenar. Odlingssten är pålagd i senare tid och i den NV delen finns en grop 1 m stor och 0,2 m djup. Den i NO anslutande 169:2 beskrivs som mindre, med 5 m diameter och 0,1 m hög. Den beskrevs som övertorvad med i ytan enstaka 0,2-0,5 m stora stenar och en mittgrop 1 m diameter och 0,2 m djup.

Vid förundersökningen kunde 169:1 ingen övertorvning konstateras, däremot att stenarna var övermossade i varierande omfattning (figur 5). I den mitre delen var stenarna rundade, medan det fanns sprängsten och skarpkantad sten i de yttre delarna, särskilt i norr och öster. Ett schakt i lämningen visade att stenpackningen dominerades av stora stenar och var enskiktad samt låg på sand. Under stenarna fanns glasfragment från en burk eller flaska. Den allmänt stora stenstorleken, att stensamlingen var enskiktad samt förekomst av glasfragment under stenarna tyder på att stensamlingen har ett sentida ursprung.

Figur 5. Det stora inslaget av stora och övermossade stenar i Knivsta 169:1 är påtagligt. Från SO. Foto Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Däremot påträffades ingen lämning som kunde identifieras med Knivsta 169:2. I de schakt som upptogs där lämningen skulle finnas, noterades däremot glest liggande markfasta stenar i ett sandigt/moigt underlag. De sistnämnda talar för att det är fråga om en naturbildning.

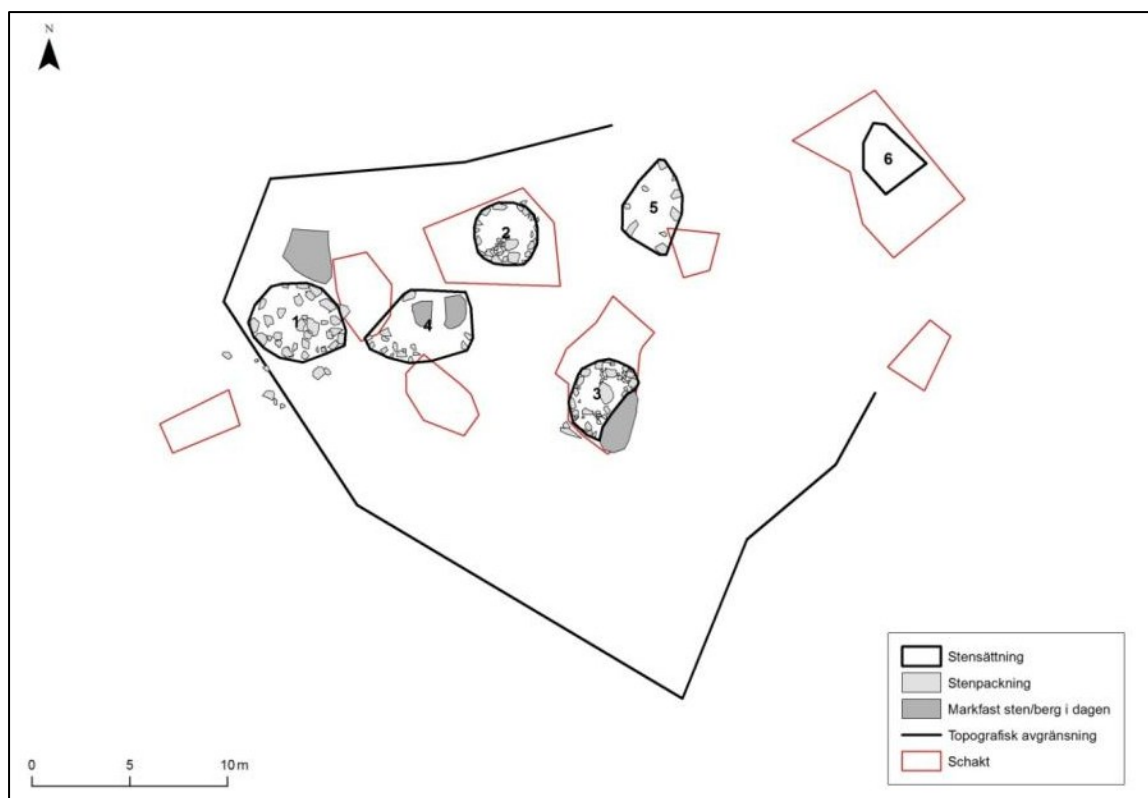
Omkring 10 m öster om 169:1 och det utpekade läget för 169:2 noterades däremot ett odlingshak som var minst 30 m långt och 0,2-0,5 m högt. Generellt finns dessutom stenfria ytor väster om läget för 31:1 och i anslutning till den fd åkermarken, vilket kan vara följderna av röjning.

Förutom glasfragmentet i 169:1 påträffades inga föremål. Glasfragmentet tillvaratogs inte. Inget daterande material påträffades heller.

Ett gemensamt drag för 169:1 och lämningen nr 8 är de relativt stora dimensionerna på de ingående stenarna. Detta skulle kunna vara en antydning om att röjningen gjordes för odling där plog användes. Plogen efterträdde årder under 1700-1800-tal. i Mälardalen. Detta överensstämmer relativt väl med att uppodlingen vid Vrå av åkermarken söder om lämningarna sannolikt skedde under 1800-talet. Sannolikt kan 169:1, 31:1 och nr 8 därför ses som odlingsrösen tillkomna vid denna sentida uppodling.

Knivsta 259

Knivsta 259:1 ligger omkring 80 m från åkermarken och på en höjd. Den ligger på en naturlig bergsavsats med relativt jämn yta. Dess södra och västra kant utgörs av uppstickande berghällar och naturligt avsatta samlingar av stenar och block. I sydöst finns en flack moränbunden sluttning. Den norra begränsningen utgörs av högre uppstickande berghällar.

Figur 6. Plan över påträffade lämningar inom Knivsta 259:1 (jfr figur 3 och 4). Skala 1:400.

Den kända lämningen låg vid platåns västra kant och identifierades vid utredningen 1990, då den beskrevs som 5 m stor och 0,3 m hög. Fyllningen av 0,3-0,7 m stora stenar var övermossade (Figur 7). Lämningen tolkades som en stensättning (Andersson, m fl 1990).

Figur 7. Stensättning 1 inom Knivsta 259:1 före avtorvning. Från O. Foto Robin Lucas, Upplandsmuseet.

Vid förundersökningen konstaterades att stensättningen var rundad, 4,5x3,7 m stor och 0,5 m hög, samt bestod av 0,3-1,0 m stora stenar. En kantkedja noterades i norr och öster (figur 8). En större sten i den centrala delen kan vara en möjlig mittsten. Mellan de större stenarna finns mindre stenar. Stenpackningen verkar enbart bestå av ett skikt sten, eftersom den både i öster, söder och väster är anlagd direkt på berghäll. I väster angränsar stensättningen till en brant sluttning. Där verkar det finnas en anlagd stödkant och enstaka stenar i stensättningen har rasat ner i sluttningen. Lämningen fick beteckningen stensättning 1.

Vid förundersökningen grävdes schakt där det ansamlings av stenar kunde skönjas. Därvid noterades ytterligare fem lämningar (figur 6). Av dessa kan två beskrivas som stensättningar och de tre andra som möjliga stensättningar.

Figur 8. Stensättning 1 inom Knivsta 259:1 hade kantkedja i norr. Från N. Foto Robin Lucas, Upplandsmuseet.

En av stensättningarna (2) är rund, 3,2 m i diameter och 0,3 m hög, samt bestod av 0,1-0,4 m stora stenar. Den har en kantkedja och möjligen ett mittblock. Stenpackningen mellan kantkedja och det eventuella mittblocket bestod av mindre stenar i åtminstone två skikt, att döma av den kvadrant som avtorvades (figur 9).

Figur 9. Stensättning 2 inom Knivsta 259 hade en påtaglig kantkedja. Från V. Foto Hans Göthberg, Upplandsmuseet.

En annan stensättning (3) var rundad, 4x3,5 m stor och 0,5 m hög. Den hade en kantkedja av 0,3-0,5 m stora stenar, främst rundade. I S ansluter kantkedjan till en uppstickande berghäll. Ett mittblock är 0,7x1,0 m stort och 0,5 m högt, och är sannolikt markfast. Mellan kantkedja och mittblock fanns en enskiktad packning av 0,15-0,4 m stora stenar. Underlaget utgjordes av rödfärgad sand/silt med inslag av stenar (figur 10).

Figur 10. Kantkedja och mittblock inom stensättning 3 inom Knivsta 259. Från N. Foto: Hans Göthberg, Upplandsmuseet.

En av de möjliga stensättningarna (4) var långsträckt oregelbunden (3x1,5 m), bestod av en enskiktad stenpackning av 0,2-0,5 m stora rundade stenar. I öster anslöt den till flera markfasta stenar och block. Eventuellt kan de tillsammans med dessa utgöra en ca 5x3 m stor stensättning.

Den andra möjliga stensättningen (6) var oregelbundet triangulär med ett möjligt hörn i Ö. Den var 3,4 x 3,2 m stor 0,3 m hög. Stenpackningen var enskiktad och bestod av 0,1-0,5 m stora stenar. Det finns en viss tendens till att större stenar ligger i ytterkanterna. Några av dessa var skarpkantade och vittrade. I mitten fanns mindre, rundade stenar (figur 11).

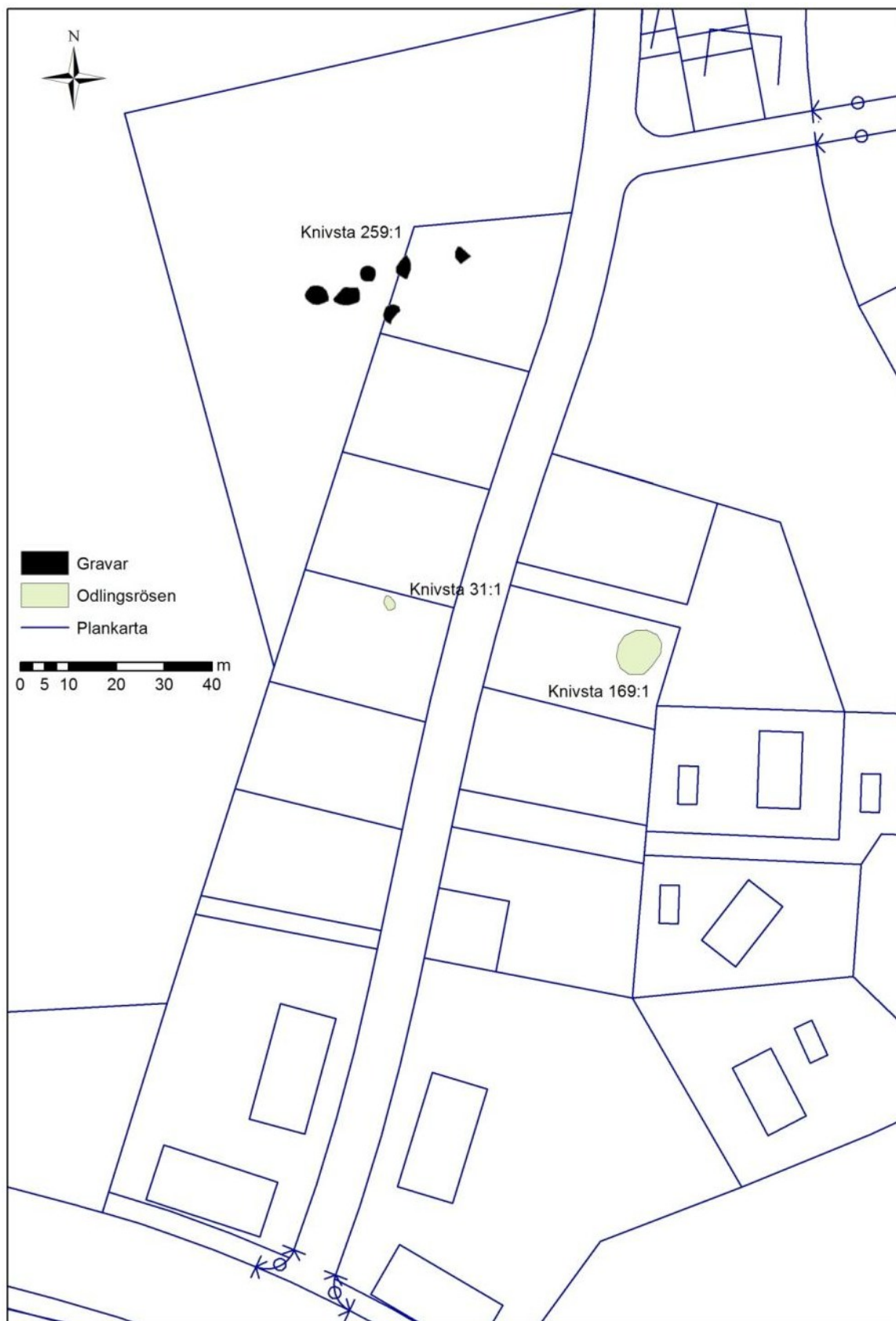
Figur 11. Stensättning 6 inom Knivsta 259:1. Från S. Foto Hans Göthberg, Upplandsmuseet.

Den tredje möjliga stensättningen syntes som en krets av stenar om 4x2,5 m (5). Stenarna ligger med 0,5-1,0 m mellanrum och sticker upp 0,1-0,2 m över torven. Innanför stenkretsen finns enbart enstaka uppstickande stenar, medan en inre stenpackning verkar saknas. Det kan möjligen vara en ofylld stensättning.

Inga föremål påträffades. Inte heller lokaliserades daterande material som träkol i kontexter som är relevanta för de identifierade lämningarna.

De tre stensättningarna med kantkedjor och troliga mittblock kan med rimlig säkerhet betecknas som gravar. De tre mer oregelbundna stensättningarna kan var för sig vara mer tveksamma som gravar. Den nära rumsliga anslutningen till de tre tydliga stensättningarna, samt att undersökta gravar i området har visat sig ha varierad utformning och innehåll, medför att även de preliminärt kan betraktas som gravar. Att stensättningarna ligger samlade inom en 35x20 m stor yta medför att de kan beskrivas som ett gravfält.

En antikvarisk och bevaringsmässig synvinkel är att stenpackningen i samtliga lämningar enbart täcktes av mossa, blåbärs-/lingonris, rötter och förna, medan jordlager saknas. De ligger därmed ytligt och relativt oskyddade. En jämförelse med den detaljplan som gäller för området visar att lämningarna på bergavsatsen ligger inom både naturmark och tomtmark (figur 12).

Figur 12. De förundersökta lämningarna med bakgrund av utsnitt av detaljplan över Alsike nord (etapp 1), erhållen genom Alsike fastighetsbolag. Skala 1:1200.

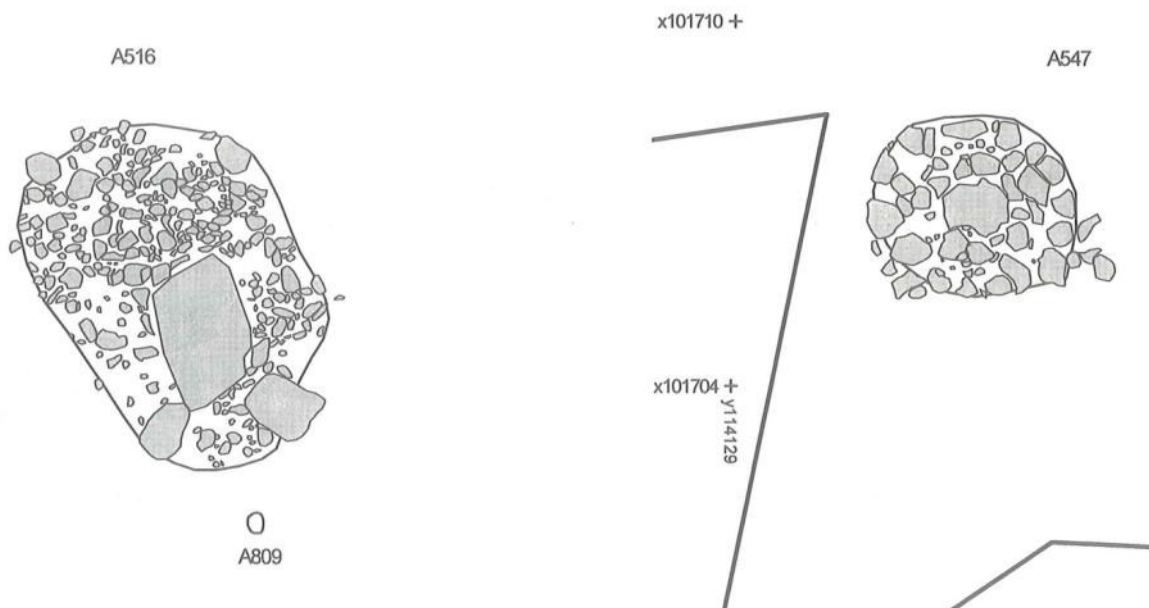
Diskussion och jämförelser

Dateringar – jämförelser med andra undersökta platser

Undersökta och daterade gravar finns i det närmaste grannskapet till den nu aktuella platsen. Undersökningen vid Vrå 1991 berörde bland annat gravar. Då berördes 15 stensättningar, som storleksmässigt låg inom intervallet 1,2-9,5 m. Merparten var 2,2-4,7 m stora. Fyra av stensättningarna hade mittblock och minst fem hade helt eller delvis kantkedja. Stenpackningarna var oftast enskiktade. Därtill fanns 2 sekundärgravar, i form av flatmarksgravar som urnegrav och urnebrandgrop. Gravskicket utgjordes av brända ben i koncentrationer, mindre ansamlingar och som enstaka ben. Mängden ben varierade mellan 0 och 519 g. I några lämningar fanns inga ben överhuvudtaget, medan andra enbart innehöll en mycket liten mängd. En större mängd ben (56-519 g) fanns i omkring en tredjedel av gravarna. Förutom ben påträffades också keramik. Även mängden keramik varierade mellan 0-464 g och kan indelas i tre grupperingar med ingen alls, liten mängd och större mängd (69-464 g). De sistnämnda kunde utgöra rester ett eller flera kärl. Dessa tre grupperingar var relativt jämt fördelade och fanns i omkring en tredjedel vardera av lämningarna. Det fanns ingen påtaglig samvariation mellan stor benmängd och stor mängd keramik. Utöver ben och keramik fanns också inslag av harts i två gravar, flintavslag i 3 gravar, yxa av bergart samt pärlor av röd glasfluss i en grav vardera. Utifrån keramik och träkol kunde två gravar dateras, samt ytterligare en grav indirekt genom överlagring av äldre boplatslämningar.

Dateringarna pekar på att gravarna huvudsakligen tillhör bronsålderns mellersta och yngre del. Samtidigt kan inte inslag från äldre järnålder uteslutas, eftersom delar av bosättningen har sådana dateringar och att få gravar har direkta dateringar (Karlenby 1997 s 17ff; Göthberg, Forenius & Karlenby 2002 s 76ff; Eriksson 2002 s 152f). En jämförelse visar att samtliga stensättningar med konstruktionselement som mittblock och kantkedja innehöll keramik och ben, om än i varierande mängd.

Några andra närbelägna undersökta stensättningar är Knivsta 28:1-2. De två stensättningarna hade i stort sett samma storlek som de som är aktuella vid Knivsta 259. Båda två hade kantkedjor. I stensättningarna påträffades däremot vare sig ben eller andra föremål som keramik. Lämningarna kan därför enbart dateras utifrån utformning och ingående element dateras till bronsålder-äldre järnålder (Åberg 2001).

Figur 13. Två gravar som påträffades vid den stora undersökningen i Vrå 1991. Utsnitt från Göthberg, Forenius & Karlenby 2002 s 83 och s 90.

Platsen ur lokal och regional synvinkel

De vid förundersökningen identifierade lämningarna ligger 300 m norr om de gravar som undersöktes 1991. Även de senare låg på bergavsatser och högre än boplatsen. Detta rumsliga och topografiska samband förstärks av att de lämningar som berördes av förundersökningen verkar ha haft sin huvudsakliga exponering söderut, mot gravarna och boplatsen. En konsekvens är att de skulle kunna vara samtida med de undersökta gravarna, dvs. att de huvudsakligen tillhör bronsålder eller äldre järnålder.

Ett dominerande drag för undersökta stensättningar och andra lämningar i omgivningen är att de verkar tillhöra bronsålder eller äldre järnålder. Däremot finns lämningar som tillhör yngre järnålder först omkring 900 m söderut. Dessa överensstämmer också relativt väl med läget för Vrå gård enligt lantmäterikartan från 1600-talet. Enligt samma karta användes däremot marken där de nämnda äldre lämningarna låg som bete och skog. Detta tyder på att omfattningen och belägenheten för bebyggelse och odling flyttats och reducerats efter äldre järnålder. Detta förstärks av att Vrå haft ett utkantsläge och i norr och öster gränsade till häradsallmäningen. Även namnet Vrå kan ses som en antydning om detta läge i förhållande till bygden som helhet. Bebyggelseutvecklingen i Vrå kontrasterar också mot i Knivsta-bygden som helhet, vilken har haft en succesiv tillväxt från bronsålder fram till nutid genom strandlinjeförskjutningen (Göthberg, Forenius & Karlenby 2002).

Sammanfattning

Inför utbyggnad av bostadsområde Alsike Nord (etapp 1) har en arkeologisk förundersökning gjorts av de kända lämningar som finns inom området, Knivsta 31:1, 169:1-2 och 259:1. De två förstnämnda lämningarna låg strax norr om tidigare åkermark. De tolkas som odlingsrösen tillkomna i samband med uppodling under 1800-talet.

Lämningen Knivsta 259:1 hade ett helt annat topografiskt läge i skogsmark på en bergavsats. Innan förundersökningen var en stensättning känd. Schaktgrävning i anslutning till skönjbara ansamlingar av stenar visade att det finns ytterligare två runda stensättningar med kantkedja och troliga mittblock. Därtill finns tre stensättningar med oregelbunden form och utformning. Eftersom stensättningarna ligger väl samlade kan de betraktas som ett troligt gravfält. Några direkta dateringar från stensättningarna finns inte, men jämförelser med tidigare undersökta gravar i den närmaste omgivningen talar för att de tillhör bronsålder och/eller äldre järnålder.

Administrativa uppgifter

<i>Plats:</i>	Vrå 1:150, Knivsta sn och kn, Uppsala län
<i>Typ av undersökning:</i>	Arkeologisk förundersökning
<i>Orsak till undersökning:</i>	Planerat bostadsområde
<i>Uppdragsgivare:</i>	Alsike Fastighets AB
<i>Fältarbetsperiod:</i>	2014-10-06 – 2014-10-09
<i>Upplandsmuseets projektledare:</i>	Hans Göthberg
<i>Upplandsmuseets personal:</i>	Robin Lucas
<i>Upplandsmuseets diarienummer:</i>	Ar-556-2014
<i>Upplandsmuseets projektnummer:</i>	8496
<i>Länsstyrelsens handläggare:</i>	Ylva Stenqvist Milde
<i>Länsstyrelsens beslutsdatum:</i>	2014-09-02
<i>Länsstyrelsens diarienummer:</i>	431-6952-13
<i>Koordinatsystem:</i>	Sweref 99 TM
<i>Höjdsystem:</i>	RH 2000
<i>Dokumentationsmaterial:</i>	Förvaras i Upplandsmuseets arkiv
<i>Fynd:</i>	–

Referenser

Lantmäteriakter

Lantmäteristyrelsen

Knivsta socken

Vrå A50–24:1 Arealavmätning 1697

Litteratur

Andersson, K, Frölund, P & Hamilton, J. 1990. Rapport, Uppland, Alsike och Knivsta socknar, Uppsala kommun. Planområde Alsike stad. Arkeologisk utredning 1990. Del 1. Riksantikvarieämbetet, Byrån för arkeologiska undersökningar, Uppsala.

Eriksson, T. 2002. Keramiken. I: I en liten Vrå av världen. Arkeologiska undersökningar Vrå, Knivsta socken, Uppland. Del 2. Göthberg, H, Forenius, S & Karlenby, L (red.). Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1997:66. Uppsala.

Göthberg, H, Forenius, S & Karlenby, L. 2002. I en liten Vrå av världen. Arkeologiska undersökningar Vrå, Knivsta socken, Uppland. Del 2. Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1997:66. Uppsala.

Karlenby, L.(red) 1997. I en liten Vrå av världen. Arkeologiska undersökningar Vrå, Knivsta socken, Uppland. Del 1. Riksantikvarieämbetet, UV Uppsala Rapport 1997:43. Uppsala.

Åberg, K. 2001. Två gravar i Vrå. Gransäter bostadsområde. Arkeologisk undersökning. Raä 28, Vrå 1:150, Knivsta socken, Uppland. Upplandsmuseet. Rapport 2001:04. Uppsala.

Bilaga

Arkeologiska objekt

Nr	Typ	Storlek	Höjd	Form	Stenstorlek	Övrigt	FMIS
1	Stensättning	4,5x3,7 m	0,5 m	Rundad	0,3-1,0 m	Kantkedja, mittblock?	Knivsta 259
2	Stensättning	3,2 m	0,3 m	Rund	0,1-0,4 m	Kantkedja, mittblock?	(Knivsta 259)
3	Stensättning	4x3,5 m	0,5 m	Rundad	0,1-1,0 m	Kantkedja, mittblock	(Knivsta 259)
4	Stensättning	3x1,5 m	0,2 m	Oregelbunden	0,2x0,5 m		(Knivsta 259)
5	Stensättning	4x2,5 m	0,2 m	Oval	0,4-0,8 m		(Knivsta 259)
6	Stensättning	3,4x3,2 m	0,3 m	Oregelbundet tresidig	0,1-0,5 m		(Knivsta 259)
7	Röjningsröse	10x8 m	0,6 m	Rundad	0,1-1,1 m		Knivsta 169:1
8	Röjningsröse	3x2 m	0,4 m	Oregelbunden	0,3-0,5 m		(Knivsta 31)